

جونز دیاز برنده پولیتزر ۲۰۰۷

● مترجم: شعله حکمت

زیادی نوشته بود از جمله مجموعه موفق «غرق شده» رمان زندگی عجیب اسکارداتو در سال ۱۹۹۷ در انتشارات «یورهدبوکس» چاپ شد و به عنوان راهنمای بزرگ عاشق شدن معروف شد. نخستین نشریه‌ای که داستان‌های دیاز را چاپ کرد «استوری» بود که پس از آن نیویورکر و سایر نشریات هم به آن پیوستند و سرانجام امسال رمان «زندگی عجیب اسکارداتو» برنده جایزه پولیتزر ادبی شد.

دیاز مانند بسیاری از نویسندگان در اولین داستان کوتاهش بنام «غرق شده» زندگی خود را در جمهوری دومینیکن به تصویر می‌کشد و در واقع دوران کودکی‌اش را قبل از آمدن به آمریکا روایت می‌کند، اما شباهت آثار او با زندگی‌اش به همین جا ختم می‌شود. و در بقیه داستان‌هایش شخصیت‌های متفاوتی حضور

چندی پیش جایزه پولیتزر سال ۲۰۰۷ در رشته ادبیات و روزنامه نگاری به «جونز دیاز» اهدا شد. نام این نویسنده جوان در ایران علی‌رغم آمریکا و اروپا چندان شناخته شده نیست جونز دیاز که برای نوشتن رمان «زندگی عجیب اسکارداتو» برنده جایزه پولیتزر شده است، متولد ۱۹۷۸ شهر «سانتودومینگو» در جمهوری دومینیکن است. او در همان شهری که به دنیا آمده بود بزرگ شد و از دوران نوجوانی در مشاغل بسیاری کار کرد از ظرف شویی در باشگاه بلیارد تا دستکاری سردبیر روزنامه. لیسانس تاریخش را از دانشگاه راتجز گرفت و فوق لیسانس نویسنده گی خلاق را از دانشگاه کورنل دریافت کرد در ۲۷ سالگی به بروکلین رفت و ساکن این شهر شد و از همین زمان نوشتن رمانش را آغاز کرد او پیش از این کار، داستان‌های کوتاه

دارند بسیاری از کاراکترهای دیاز نوجوانانی هستند که مواد مخدر معامله می‌کنند. دیاز در حال حاضر عضو هیئت علمی دانشگاه «ام آی تی» در رشته علوم انسانی است. دیاز تنها کسی است که مجله نیوزویک او را به عنوان چهره جدید ۱۹۹۶ معرفی کرد و داستان «غرق شده» در سال ۱۹۹۷ از باشگاه کتاب، جایزه «صدای جدید» را دریافت کرد. یکی از داستان‌های مجموعه غرق شده نیز در سال ۱۹۹۶ به عنوان بهترین داستان کوتاه آمریکا شناخته شد.

داستان‌های دیاز از آن پس در نیویورکر و همین طور در مجله story و نشریه «پاریس ریویو» مرتب چاپ می‌شد. پس از «غرق شده» او زمانی نوشت که درباره تلاش یک جوان آمریکای لاتین برای زندگی در شهر نیویورک است نام این کتاب Negocios است.

بقیه آثار جونز دیاز به خاطر «زندگی عجیب اسکار وائو» مورد تحسین و نقد قرار گرفت و یک ماه پس از اهدا جایزه منتقدان کتاب ملی به این اثر «زندگی عجیب اسکار وائو» به عنوان بهترین رمان ۲۰۰۷ موفق به دریافت جایزه پولیتزر هم شد دیاز در این مورد می‌گوید:

«من بسیار به خود می‌بالم و خوشحالم که این کتاب را تمام کردم که مورد توجه همکارانم و دانشجویان قرار گرفته است.»

نوشتن رمان «زندگی عجیب اسکار وائو» یازده سال طول کشید. اسکار وائو در لهجه اسپانیایی تلفظ کلمه اسکار واید است. او یک نوجوان اهل دومینیکن است. که قلب شکسته و اضطراب‌هایش را در رمان‌های علمی تخیلی پنهان می‌کند، خانواده اسکار مثل خانواده دیاز هستند، این گفته خود نویسنده است. او معتقد است که دو فرهنگ و دو زنه گی در کنار هم به تعالی می‌رسند آن‌ها ساکن نیوجرسی هستند.

اهمیت این رمان به دلیل واقع گرایی و نزدیکی آن به شیوه زندگی عادی و روزمره است و این که ترکیبی است از فرهنگ مدرن و نقد سیاسی.

زمانی که اسکار وائو در سپتامبر ۲۰۰۷ به چاپ رسید چندین نشریه آن را مورد نقد و بررسی قرار دادند. و آن را یک اثر شگفت انگیز نامیدند، یکی از منتقدان معروف معاصر به نام میچیکو کاکوتانی از نیویورک تایمز درباره‌ی آن می‌گوید: «اسکار وائو باعث شده

که دیاز به یکی از برجسته‌ترین نویسندگان تخیلی معاصر تبدیل شود.»

این رمان اولین اثر یکی از خلاق‌ترین و به یادماندنی‌ترین نویسندگان معاصر است در آغاز این رمان می‌خوانیم؛ «زندگی هیچ گاه برای ساکار ساده نبوده بلکه همیشه او باری بر دوش خود حس می‌کرد او ساکن نیوجرسی بود و با مادر پیر و خواهر عصیانگرش زندگی می‌کرد اسکار به دنبال فرد مورد علاقه خود بود اما هرگز کسی را که می‌خواست پیدا نکرد. می‌گفتند زندگی چندین نسل از خانواده آن‌ها طلسم شده است آن‌ها همه گی گرفتار زندان، شکنجه و حوادث غم انگیز می‌شدند و از همه بدتر در عشق بدشانسی می‌آوردند. اما با وجود این اسکار هنوز در انتظار اولین عشق خود بود ...» با این کلمات دیاز ما را به عمق زندگی پر رنج اسکار و خانواده او می‌برد داستانی که با گرما و شور بیان می‌شود این اثر یک اثر واقعاً موفق ادبی است و دیاز با نوشتن آن به عنوان یکی از داستان‌نویسان شاخص معاصر مطرح شد.

● رسانه‌ها و زندگی عجیب

تایم

این اثر واقعاً شگفت انگیز است، کتاب داستان یک خانواده مهاجر است داستان عالی به زبان‌های انگلیسی و اسپانیایی حاوی نکات فرهنگی بسیار که خواننده از خواندن آن لذت می‌برد تا حدی که دوست دارد چند بار آن را بخواند.

سایت مرور کتاب - لوسیا سیلوا

هر قدر در خواندن این رمان جلوتر می‌رویم نثر آهنگین دیاز ما را به دنبال خود می‌کشد دیاز دوست دارد آثار شگفت انگیز داشته باشد اما نه به خاطر تحسین دیگران او عاشق این کار است و عشق به نوشتن دارد او چنان می‌نویسد که خواننده نیز به دام این عشق می‌افتد.

(سیگنیچر ریویو) شران ویکی

فصول رمان اسکار مانند خلاصه‌ای از یک داستان طولانی‌تر است این کتاب سرگرم کننده و غمبار تنها چیزی است که خواننده از دیاز انتظار دارد.

نیوزویک - دیوید گیتز

دومین کتاب دیاز به نام زندگی شگفت انگیز اسکار وائو سرانجام به پایان رسید. این رمان برای همه گروه‌های سنی از جوانان تا افراد مسن جالب است اسکار وائو نمایان گر دست و پنجه نرم کردن یک نویسنده با فرهنگ و زبانی پیچیده است.

پیک کتاب و دو گفتگو:

● بیایید درباره کلمات حرف بزنیم « ۱ »

- پرسیدن این سوال راحت‌تر از خواندن دقیق کتاب و صحبت در مورد آن است.

● خودتان چه قدر معتقدید که این کتاب یک اثر ارزشمند است؟ منظوری این است که آیا فکر می‌کنید تمام این وقتی که صرف این کار شد ارزش داشت؟

- نمی‌دانم خودم هم به همین موضوع فکر می‌کنم و امیدوارم کتاب بعدی من این قدر طول نکشد.

مخالف بودن با یک زبان، عملی بیهوده است همواره شنیده‌ام که می‌گویند فلانی زبان خوب و فلانی زبان بدی دارد حتی کسانی هم که از آن‌ها انتظار می‌رود مدافع زبان باشند در اکثر موارد درگیر تعصبات شخصی هستند.

تنها چیزی که به آن فکر می‌کنم آینده است و آن چه پیش می‌آید.

● اخیراً این کتاب مورد توجه کمپانی میراماکس قرار گرفته است آیا شما تمایل دارید فیلمی از اسکارواثو ساخته شود؟

- آن‌ها هنوز شروع به کار نکرده‌اند این گونه کارها مدت زیادی طول می‌کشد ممکن است الان بگویم بله ولی فردا موقعیت متفاوت باشد.

از این گونه کارها تنها وقتی عملی شد می‌توان حرف زد این ویژه گی صنعت سینماست.

● توصیه شما به کسانی که تازه نویسنده گی را آغاز کرده‌اند چیست؟

- به نظر من نوشتن راهی برای کسب ارزش است و هر کس هم دوست دارد ارزشمند باشد پس باید نهایت کوشش خود را بکند سخت ترین واقعیت این است که در کشوری باشید که هیچ توجهی به شما نمی‌شود و در این شرایط داشتن یک دیدگاه مثبت بسیار دشوار است. اما به نظر من جوانان حتی اگر کاری انجام ندهند فقط به دلیل که روی این زمین در هیئت انسان حضور دارند موجودات با ارزشی هستند.

● از این که با ما صحبت کردید متشکرم.

- من هم متشکرم.

● نظر شما در مورد مقاومت آکادمیک در برابر موضوع علمی - تخیلی به عنوان یک ژانر چیست؟ چرا این نوع ادبی را نمی‌توان برای بیان موضوعات مهم درباره لحظات خاص دنیای مدرن به کار برد؟

- آدم‌ها به زبان گویای یکدیگر حساس‌اند این طریقی است که افراد رفتارشان را سازماندهی می‌کنند، نویسنده‌گان طرفدار نویسندگی خلاق‌اند اما با انتقاد میانه خوبی ندارند. و منتقدان برعکس طرفدار انتقادند و با نویسنده گی خلاق کاری ندارند. من تعجب می‌کنم که افرادی که روی مبحث زبانی کار می‌کنند چنین نظراتی دارند مخالف بودن با یک زبان عملی بیهوده است همواره شنیده‌ام که می‌گویند فلانی زبان خوب و فلانی زبان بدی دارد حتی کسانی هم که از آن‌ها انتظار می‌رود مدافع زبان باشند در اکثر موارد درگیر تعصبات شخصی هستند.

● بیایید در مورد کلمات صحبت کنیم کلماتی که کاربرد آن‌ها خوب است و کلماتی که کاربرد آن‌ها منفی است. ترکیب "کاکاسیا" ترکیبی است که در این کتاب زیاد به کار رفته است آیا از این جهت به شما که یک نویسنده آمریکای لاتین هستید خرده نمی‌گیرند؟

- خیر البته پاسخ من این است که در این کتاب مطالبی در مورد تجاوز به یک کودک وجود دارد آیا معنایش این است که من این کاره‌ام؟ کلمه کاکاسیا کلمه ای است که وجود دارد. برخی افراد دوست ندارند که یک نویسنده آمریکای لاتین چنین کلمه‌ای را به کار برد آیا برای نشان دادن این صحنه باید حتماً از یک فرد متجاوز استفاده کرد. آیا این کلمات تابو هستند؟ چه کسی این کلمات را تابو کرده است؟

من شخصاً در مورد این که چه کلماتی را باید به کار برد و چه کلماتی را نباید به کار برد نظر خاصی ندارم و معتقدم هر کلمه‌ای در جایی که مفهوم مشخصی را می‌رساند باید به کار برده شود.

● آیا به این فکر کرده‌اید که این رمان را به زبان کمدی بنویسید؟

- متن این کتاب چندگانه است و چنان که اغلب اوقات ترکیبی از این عناصر را در خود دارد و مثل هر کتاب دیگری در پایان معلوم می‌شود که چه اثری از کار در آمده است.

● خیلی از مردم می‌پرسند چرا نوشتن این کتاب این قدر طول کشید؟

یک هفته قبل از این که دیاز جایزه پولتیزر را برنده شود از سوی جایزه کتاب لس آنجلس تایمز (Laist) با دیاز مصاحبه‌ای در مورد زبان، سیاست و چگونه گی نوشتن رمان «اسکارواثو» صورت گرفت مصاحبه کننده گان به ترتیب کری منزل و سمانی رودریگز بودند.

● آیا عمداً کتابی به زبان اسپانیایی نوشته‌اید؟

- نه، من خواندن و نوشتن را به زبان انگلیسی آموختم و این زبان زبان مادریم محسوب می‌شود اما هرگز این طور فکر نمی‌کنم. آن چه دیوانه کننده است سیاست حضور این زبان‌ها در زندگی است مردم نمی‌دانند زبانی که استفاده می‌کنند به انتخاب خودشان نیست من وقتی به آمریکا آمدم حرف زدن به زبان انگلیسی انتخاب خود نبود.

● آیا اسکار واثو در جمهوری دومینیکن چاپ شده و یا اصلاً در نظر دارید کتاب را در زادگاهتان هم چاپ کنید؟

- بله ماه سپتامبر این کار را خواهم کرد در سانتودومینگو همه کار در آخرین دقیق انجام می‌شود در طول دو ماه آینده برای ادامه این جریان باید به سانتودومینگو برگردم بنابراین مطمئنم تا سپتامبر کارها انجام می‌شود.

سخت ترین واقعیت این است که در کشوری باشید که هیچ توجهی به شما نمی‌شود و در این شرایط داشتن یک دیدگاه مثبت بسیار دشوار است.

● پس زبان اسپانیایی شما خیلی خوب است.

- به نظر خودم اسپانیایی ام وحشتناک است.

● در واقع ژانر علمی - تخیلی، زمینه اصلی این کتاب است اساساً این کتاب حول محور حوادثی شبیه «ارباب حلقه‌ها»، «چهار شگفت انگیز» کتاب‌های کمدی و آثاری از این قبیل می‌گردد. پس کمی درباره حضور عنصر خیال در این کتاب صحبت کنید.

- من در این کتاب به رویاهای افسانه‌ای آمریکایی پرداخته‌ام فکر می‌کنم این اثر منظر نوعی از انواع خیال پردازی است.

ایجاد کند. اما این جایزه‌ها نیز باعث دل گرمی هستند و این واقعیتی انکار ناپذیر است.

من کودکی دشواری داشتم. در فقر بزرگ شدم ما دوران پراضطرابی را گذرانیدیم مادرم پنج کودک را به سختی بزرگ کرد.

● **ظاهراً مجبور نیستیم تا ۲۰۱۷ صبر کنیم که رمان بعدی شما را بخوانیم.**

- اگر من تنها نویسنده جهان بودم این یک معضل محسوب می‌شد اما خوشبختانه ما هزاران نویسنده خوب داریم که این کار را انجام می‌دهند همیشه کتابی هست که شما را سرگرم کند.

● **ممکن است در مورد کتابی که در حال حاضر مشغول نوشتن هستید کمی توضیح بدهید؟**

- حتماً چرا که نه، کی می‌داند چه وقت چاپ می‌شود؟ رمان بعدی من "آمریکای سیاه" نام دارد.

دیاز خود را یک مهاجر معمولی و فقیر می‌داند اما داستان او حرف دیگری می‌زند. و او را نویسنده‌ای می‌نماید که به ریشه‌هایش عشق می‌ورزد و او عاشق لحظات سکوت است. کتاب اخیر او نامزد جایزه کتاب لس آنجلس تایمز هم شده و جوایز دیگری نیز دریافت کرده است.

بودم و در سکوتی ناشی از حیرت فرو رفته بودم. به خانه برگشتم مادر و خواهرم را صدا کردم و موضوع را به آنها گفتم هرگز آنها را این قدر خوشحال ندیده بودم حتی مادرم کمی گریه کرد.

● **در اینترنت خواندم که نوشته بودند شما به عنوان یک نویسنده آمریکایی لاتینی جایزه پولیتزر را برده‌اید چه احساسی دارید؟**

- من کودکی دشواری داشتم. در فقر بزرگ شدم ما دوران پراضطرابی را گذرانیدیم مادرم پنج کودک را به سختی بزرگ کرد. او خانه مردم را نظافت می‌کرد همیشه او را می‌دیدیم که روی زانویش نشسته و زمین را می‌شوید. اما من عاشق کتاب بودم آن سال‌ها تأثیر عمیقی بر من داشتند مانند اثر رودخانه بر زمین‌های کنراد من هیچ تمایلی ندارم که آثار خاص بر جا مانده بر روحم را که آنها را "تجربه آمریکایی" می‌نامم از ذهنم پاک کنم.

● **نظر تان در مورد تقسیم این جایزه با باب دیلون چیست؟ به او یک نشان افتخار داده‌اند.**

- من در یک کتاب خلاصه می‌شوم او تمام زندگی است. چنین کاری مایه افتخار است اما اگر بتوانم برای دختر خوانده‌هایم چند بلیط کنسرت او را تهیه کنم بهترین پدرناتی خواهم بود.

● **آیا این جایزه ارزش یک دهه انتظار را داشت؟**

- تنها چیزی که می‌تواند ارزشمند محسوب شود اثری است که بتواند در مردم حرکت

● **آقای جونو ، شما برنده جایزه پولیتزر شده‌اید... راستش خود من تابستان گذشته وقتی آخرین صفحات رمان زندگی شگفت انگیز اسکار وائو را تمام می‌کردم به همه اعلام کردم که این رمان مورد علاقه من در سال ۲۰۰۷ است در حالی که هنوز کتاب‌های زیادی مقابل رویم دارم که هنوز نخوانده‌ام. به هر حال، قبل از هر چیز به شما تبریک می‌گویم از پاییز سال گذشته تا حالا خیلی به سرعت پیش آمدید. موفق به دریافت اولین جایزه Sargent شدید جایزه هیئت منتقدان کتاب ملی را برای قصه نویسی دریافت کردید و در میان بهترین‌های سال ۲۰۰۷ قرار گرفتید و حالا برنده جایزه پولیتزر در قصه نویسی شده‌اید وقتی که متوجه شدید برنده جایزه هستید در چه موقعیتی بودید؟**

تنها چیزی که می‌تواند ارزشمند محسوب شود اثری است که بتواند در مردم حرکت ایجاد کند.

- خانه مادرم بودم همان جا بود که همه چیز برایم آغاز شد من به عنوان یک مهاجر و جوان عاشق کتاب زندگی خود را از همان جا آغاز کردم همان جا بود که به من تلفن کردند من صدا را به سختی می‌شنیدم از خانه خارج شدم چند دقیقه بعد بود که خبر تایید شد. من روی پل رودخانه رسیده بودم منجمد شده

